

Sygn. akt III Ca 1046/14

0.1.UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 13 maja 2014 roku wydanym w sprawie o sygn. akt I Ns 2005/13 z wniosku K. Z. z udziałem (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K., B. Z. i A. Z. (1) Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi oddalił wniosek.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujące okoliczności faktyczne i rozważania prawne:

We wniosku z dnia 1 kwietnia 2010 roku K. Z., Z. Z. (1) i A. Z. (2) wnieśli o ustanowienie służebności przesyłu za odpowiednim wynagrodzeniem na nieruchomościach położonych w Ł. przy ul. (...), dla których Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgi wieczyste o numerach (...) oraz (...) na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K., polegającej na tym, że każdy właściciel linii energetycznej relacji A. - P.- J. będzie miał prawo korzystać z nieruchomości obciążonej zakresie, w jakim jest to niezbędne dla eksploatacji wskazanych linii energetycznych, w tym w szczególności prawo dostępu do obciążonych nieruchomości w celu konserwacji, naprawy oraz wymiany przewodów linii energetycznej przechodzących przez nieruchomości.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. wniósł o odrzucenie wniosku, a z ostrożności procesowej o zawieszenie postępowania z uwagi na inne toczące się postępowanie oraz o oddalenie wniosku. Wniósł także o oddalenie wniosków dowodowych wnioskodawców oraz o zasądzenie od wnioskodawców na rzecz uczestnika kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Podniósł zarzut zasiedzenia przez Skarb Państwa – Zakład (...) w Ł. służebności gruntowej na nieruchomościach wnioskodawców przy ul. (...) w Ł..

Właścicielami nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) byli Z. Z. (1) w 1/2 części oraz K. Z. i A. Z. (2) we wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej w 1/2 części.

Właścicielami nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) byli Z. Z. (1) w 3/4 części oraz K. Z. w 1/4 części.

A. Z. (2) zmarła w dniu 4 października 2010 roku w Ł.. Postanowieniem z dnia 30 listopada 2010 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi stwierdził, że spadek po A. Z. (2) z domu G., córce Z. i W., zmarłej dnia 4 października 2010 roku w Ł., ostatnio stale zamieszkałej w Ł., na podstawie ustawy nabyli: mąż K. Z., syn B. Z. oraz córka A. Z. (1) po 1/3 części każde z nich, z tym że B. Z. i A. Z. (1) z dobrodziejstwem inwentarza.

Z. Z. (1) zmarła w dniu 24 marca 2013 roku w Ł.. Postanowieniem z dnia 7 czerwca 2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi stwierdził, że spadek po Z. Z. (1) z domu Kupa, córce S. i A., zmarłej dnia 24 marca 2013 roku w Ł., ostatnio stale zamieszkałej w Ł., nabył w całości syn K. Z..

Przez nieruchomości położone w Ł. przy ul. (...) przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna 220kV relacji A. - P. - J..

W dniu 15 lipca 2004 roku (...) sp. z o.o. dokonały z Z. Z. (1) i K. Z., jako współwłaścicielami nieruchomości przy ul. (...) w Ł., uzgodnień dotyczących remontu linii elektroenergetycznej J. - P. w obrębie tej nieruchomości polegającego

na wymianie izolacji na słupie, wymianie przewodów, malowaniu słupa, uzupełnieniu konstrukcji słupa, naprawie uziemień i fundamentów słupa. Właścicielom nieruchomości zagwarantowano odszkodowanie za szkody wyrządzone w związku z prowadzeniem tych prac.

Prawomocnym postanowieniem z dnia 9 marca 2012 roku, wydanym w sprawie sygnaturze akt II Ns 1064/11, Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi stwierdził,
że Skarb Państwa - Zakład (...) w Ł. nabył przez zasiedzenie
z dniem 01 stycznia 1986 roku służebność gruntową na nieruchomościach:

-działce numer (...), położonej w Ł. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi XVI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...),

-działce numer (...), położonej w Ł. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi- Śródmieścia w Łodzi XVI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...)

polegającą na prawie dostępu, przechodu i przejazdu w celu konserwacji, naprawy oraz wymiany istniejących słupów, przewodów i innych elementów linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 220 kV relacji A.- P.- J., posadowionej na wskazanych wyżej nieruchomościach, zgodnie z oznaczeniem na mapie sporządzonej przez biegłego sądowego K. A., stanowiącej załącznik numer 2 do opinii z dnia 30 czerwca 2010 roku, na obszarze pomiędzy punktami A, B, F i E.

Służebności polegające na prawie dostępu, przechodu i przejazdu w celu konserwacji, naprawy oraz wymiany istniejących słupów, przewodów i innych elementów linii wysokiego napięcia 220kV relacji A. – P. – J. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w K. obciążające nieruchomości położone w Ł. przy ul. (...) oraz ul. (...) zostały ujawnione w księgach wieczystych prowadzonych dla tych nieruchomości.

Na podstawie Zarządzenia Nr 16 Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia (...) z dnia 12 sierpnia 1975 roku w sprawie dostosowania terenowej organizacji energetyki do podziału administracyjnego Państwa, Zakłady (...) prowadziły między innymi Zakład (...) z siedzibą w Ł. obejmujący obszar województwa miejskiego (...). Na podstawie Zarządzenia Nr 57 Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1988 roku przedsiębiorstwa państwowe zgrupowane we Wspólnocie (...) i (...) Brunatnego, w tym Centralny O. Energetyczny w W. uległy podziałowi. Z Centralnego O. Energetycznego w W. zostało utworzone przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) w Ł.. W skład tego przedsiębiorstwa weszły m.in. linie 220 kV J. – A. i J. – M., w tym odcinki przebiegające przez nieruchomość wnioskodawców. Z kolei w oparciu o zarządzenie Nr 181/O./93 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 lipca 1993 roku w sprawie podziału przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Zakład (...) w Ł. i przekształcenia przedsiębiorstwa Zakład (...) w Ł. w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa dokonano z dniem 12 lipca 1993 roku podziału przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą: Zakład (...) w Ł. w celu wniesienia przez Skarb Państwa zorganizowanej części przedsiębiorstwa do spółki akcyjnej (...) S.A. w W.. Jednym ze składników majątkowych przekazanych do spółki (...) S.A. były linie elektroenergetyczne 220 kV A.- J. – P.. Zgodnie z §3 pkt 1 Zarządzenia, (...) S.A. wstąpił jedynie w te prawa i obowiązki Zakładu (...) w Ł., które nie dotyczyły mienia przejmowanego przez (...) S.A. w W.. Składniki majątku przekazane na mocy Zarządzenia nr 181/O./93, zostały wniesione aportem na pokrycie podwyżki kapitału akcyjnego (...) S.A. Spółka (...) S.A. w 2007 roku zmieniła firmę na (...) S.A. Na skutek podziału spółki (...) S.A. w drodze przeniesienia na spółkę (...) S.A. z siedzibą w W. materialnych i niematerialnych składników majątkowych (...) S.A., stanowiących odrębne przedsiębiorstwo, a także obciążających je zobowiązań, (...) S.A. wstąpiła zgodnie z planem podziału, z dniem 31 grudnia 2007 roku w drodze sukcesji uniwersalnej częściowej, we wszystkie prawa i obowiązki (...) S.A. związane z własnością linii elektroenergetycznych 220 kV: A.- J. –P.. W 2008 roku spółka (...) zmieniła firmę na (...) S.A. (...) spółka akcyjna działa pod firmą (...).

Stosownie do treści art. 305² § 2 k.c., jeżeli przedsiębiorca odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu, a jest ona konieczna do korzystania z urządzeń,

o których mowa w art. 49 § 1 k.c., właściciel nieruchomości może żądać odpowiedniego wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności przesyłu. Uprawnienie właściciela nieruchomości jest korelatem uprawnienia przedsiębiorcy (art. 305² § 1 k.c.). Z wnioskiem o ustanowienie służebności może zatem wystąpić zarówno przedsiębiorca (gdy właściciel odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności), jak i właściciel nieruchomości (w razie odmowy przedsiębiorcy).

Obciążenie nieruchomości ograniczonym prawem rzeczowym w postaci służebności przesyłu za wynagrodzeniem następuje w wyniku umowy, orzeczenia sądowego albo decyzji administracyjnej. Przy czym ustanowienie służebności przesyłu w drodze umowy może nastąpić zarówno odpłatnie, jak i nieodpłatnie.

Jedyny wyjątek nabycia z mocy prawa tej służebności odnosi się do zasiedzenia służebności (art. 3054 k.c. w zw. z art. 292 k.c.). Sąd Rejonowy wyjaśnił, iż zasiedzenie jest instytucją prowadzącą do nabycia prawa na skutek upływu czasu. Umożliwia ono, sankcjonując stan faktyczny, usunięcie długotrwałej niezgodności między stanem prawnym a stanem posiadania. Na skutek zasiedzenia, które następuje ex lege, dotychczasowy uprawniony traci swoje prawo, a nabywca uzyskuje je niezależnie od niego; jest więc ono pierwotnym sposobem nabycia prawa podmiotowego. Nabycie służebności przez zasiedzenie następuje z mocy samego prawa z upływem ostatniego dnia terminu zasiedzenia. Jest więc ono „jednorazowe”, chociaż jego przesłanki realizują się w długim okresie. Orzeczenie o zasiedzeniu ma charakter deklaratoryjny, a nabycie ma charakter pierwotny. Posiadanie samoistne jako jego przesłanka ma znaczenie do chwili zasiedzenia. Natomiast, każdy następca prawny nabywcy służebności w wyniku zasiedzenia może powołać się na tego rodzaju nabycie, gdyż w innym wypadku nie mógłby wykazać swego pochodnego nabycia prawa, przy czym obojętne jest, czy ten następca ma nieruchomość w posiadaniu.

Następnie Sąd Rejonowy zważył, iż był związany prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi z dnia 9 marca 2012 roku, wydanym w sprawie sygnaturze akt II Ns 1064/11, stwierdzającym, że: Skarb Państwa - Zakład (...) w Ł. nabył przez zasiedzenie z dniem 01 stycznia 1986 roku służebność gruntową na nieruchomościach:

-działce numer (...), położonej w Ł. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi XVI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...),

-działce numer (...), położonej w Ł. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi- Śródmieścia w Łodzi XVI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...)

polegającą na prawie dostępu, przechodu i przejazdu w celu konserwacji, naprawy oraz wymiany istniejących słupów, przewodów i innych elementów linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 220 kV relacji A.- P.- J., posadowionej na wskazanych wyżej nieruchomościach, zgodnie z oznaczeniem na mapie sporządzonej przez biegłego sądowego K. A., stanowiącej załącznik numer 2 do opinii z dnia 30 czerwca 2010 roku, na obszarze pomiędzy punktami A, B, F i E.

Sąd meriti zauważył, iż przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) w Ł. zostało przekształcone w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa, a z dniem

12 lipca 1993 roku dokonano podziału przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Zakład (...) w Ł. w celu wniesienia przez Skarb Państwa zorganizowanej części przedsiębiorstwa do spółki akcyjnej (...) S.A.

w W.. Zaś jednym ze składników majątkowych przekazanych do spółki (...) S.A. były linie elektroenergetyczne 220 kV A.- J. – P.. W konsekwencji, uczestnik wykazał, że jako następca prawny Skarbu Państwa Zakład (...) w Ł. posiada tytuł prawny do korzystania

z nieruchomości położonych w Ł. przy ul. (...) i ul. (...) w Ł.,

co znalazło odzwierciedlenie w treści wpisów zawartych w księgach wieczystych prowadzonych dla tych nieruchomości.

Konkludując, Sąd Rejonowy zważył, iż, skoro uczestnik posiada tytuł prawny

do korzystania w określonym zakresie z nieruchomości objętych wnioskiem, roszczenie wnioskodawcy o ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomościach położonych w Ł. przy ul. (...) i ul. (...) na rzecz uczestnika było bezzasadne.

W konsekwencji, prowadzenie postępowania dowodowego mającego na celu ustalenie zakresu służebności było bezprzedmiotowe. Z tego względu, Sąd Rejonowy oddalił wnioski dowodowe wnioskodawcy o przeprowadzenie dowodu z oględzin nieruchomości, przeprowadzenie dowodu z operatu obliczeniowego, przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu energetyki.

Odnosząc się do żądania wnioskodawcy wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu Sąd Rejonowy wskazał, iż przepisy Kodeksu cywilnego regulujące służebności przesyłu nie przewidują powstania służebności gruntowej za wynagrodzeniem z mocy prawa. Obciążenie nieruchomości prawem rzeczowym ograniczonym w postaci służebności przesyłu za wynagrodzeniem następuje jedynie w wyniku umowy, orzeczenia sądowego albo decyzji administracyjnej. W konsekwencji, w przypadku nabycia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu w drodze zasiedzenia, nie może być mowy

o ustaleniu wynagrodzenia dla właścicieli nieruchomości obciążonej. W takim wypadku

nie dochodzi bowiem do ustanowienia służebności przesyłu. Ponadto, jak wskazuje się

w judykaturze i piśmiennictwie, funkcja zasiedzenia sprzeciwia się przyznaniu właścicielowi nieruchomości obciążonej wobec uprawnionego z tytułu służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu, wszelkich innych roszczeń, w tym

o wynagrodzenia za korzystanie bez podstawy prawnej przez inną osobę ze służebności przesyłu. Sąd pierwszej instancji wskazał przy tym, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego odnoszącym się do nabycia prawa własności przez zasiedzenie wskazywano, że funkcja zasiedzenia sprzeciwia się przyznaniu byłemu właścicielowi wobec posiadacza, który stał się właścicielem, także wszelkich innych roszczeń, u których podstaw leży prawo własności,

do takich zaś należałyby roszczenia uzupełniające za okres poprzedzający datę zasiedzenia,

w tym roszczenie o wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy, albowiem ład, porządek prawny, stabilizacja stosunków w zakresie odnoszącym się do własności rzeczy, czyli wszystko to,

do czego zapewnienia zmierza zasiedzenie, ulegałoby ponownie zakłóceniu przez spory dotyczące roszczenia o

wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy w okresie poprzedzającym datę zasiedzenia. Przyznanie byłemu właścicielowi takiego roszczenia wobec posiadacza, który stał się właścicielem, byłoby więc nie do pogodzenia z celem zasiedzenia.

Podnoszono także, że osobie, która utraciła własność rzeczy wskutek jej zasiedzenia przez posiadacza, nie przysługuje wobec posiadacza roszczenie o wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy bez tytułu prawnego w okresie poprzedzającym dzień zasiedzenia.

Reasumując, w ocenie Sądu Rejonowego, w niniejszej sprawie, wobec nabycia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu w drodze zasiedzenia przez poprzednika prawnego uczestnika, nie może być mowy o ustaleniu wynagrodzenia

dla właścicieli nieruchomości obciążonej w jakimkolwiek zakresie.

Apelację od powyższego postanowienia złożył wnioskodawca K. Z., zaskarżając je w całości.

Skarżonemu postanowieniu zarzucił nieprawidłowe przyjęcie, że uwzględnienie wniosku nie jest możliwe wobec uprzedniego stwierdzenia przez sąd w innym postępowaniu zasiedzenia służebności przez uczestnika, a nadto błędne przyjęcie, iż nie jest możliwe

w niniejszej sprawie ustalenie wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości przez przedsiębiorstwo przesyłowe. Skarżący podniósł, iż wniosek i zakres uprawnień przedsiębiorstwa przesyłowego w niniejszym postępowaniu różni się w sposób istotny

od treści służebności, którą uczestnik nabył przez zasiedzenie. Wobec tego, zdaniem skarżącego, orzeczenie stwierdzające zasiedzenie nie ma charakteru wiążącego w niniejszej sprawie. Wnioskodawca wskazał również, iż nie może pogodzić się ze stwierdzeniem,

iż zasiedzenie sprzeciwia się możliwości domagania się wynagrodzenia za korzystanie

z nieruchomości na przyszłość. Doprowadza to bowiem do sytuacji, w której wnioskodawca zmuszony jest opłacać podatki i ponosić inne koszty związane z tolerowaniem linii przesyłowej na gruncie, co jest dla niego krzywdzące. Skarżący podniósł, iż nie może dokładać się do utrzymania urządzeń przesyłowych elektrowni.

Wobec powyższego, skarżący wniósł o zmianę postanowienia i uwzględnienie wniosku oraz ustalenie wynagrodzenia przysługującego wnioskodawcy od przedsiębiorstwa przesyłowego za korzystanie ze służebności.

W odpowiedzi na apelację uczestnik (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie apelacji wnioskodawcy i zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja, jako bezzasadna, podlegała oddaleniu.

Wnioskodawca K. Z. podniósł zarzuty dotyczące przepisów prawa materialnego. Wskazał, że nie może zgodzić się ze stanowiskiem Sądu Rejonowego odnośnie braku możliwości ustalenia wynagrodzenia dla wnioskodawcy za korzystanie z jego nieruchomości przez przedsiębiorstwo przesyłowe. Skarżący na poparcie swojego stanowiska wskazał jedynie, że sytuacja taka jest dla niego krzywdząca oraz, iż treść służebności przesyłu, którą uczestnik nabył przez zasiedzenie nie odpowiada treści jego wniosku i zakresowi uprawnień przedsiębiorstwa w niniejszym postępowaniu.

Zarzuty te są bezzasadne. Stwierdzenie przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Ł. dnia 9 marca 2012 roku w sprawie sygnaturze akt II Ns 1064/11, iż Skarb Państwa - Zakład (...) w Ł. - poprzednik prawny uczestnika (...) S.A. z siedzibą w W., nabył przez zasiedzenie z dniem 1 stycznia 1986 roku służebność gruntową na nieruchomości wnioskodawcy wykluczyło możliwość domagania się przez właściciela gruntu wynagrodzenia za korzystanie przez przedsiębiorstwo przesyłowe z urządzeń przesyłowych posadowionych na jego gruncie. Kwestia ta była przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego, który stwierdził, iż cel, charakter jak i skutki prawne nabycia służebności przesyłu w drodze zasiedzenia wykluczają prawo właściciela do wynagrodzenia za korzystanie z jego nieruchomości tak przed jak i po dacie zasiedzenia.

Sąd Najwyższy wyjaśnił, iż nabycie prawa własności przez zasiedzenie następuje ex lege i jego skutkiem jest wygaśnięcie prawa dotychczasowego właściciela, a w wypadku zasiedzenia służebności odpowiadającej treścią służebności przesyłu ograniczenie prawa własności właściciela w granicach objętych służebnością. Przemawia za tym cel i funkcja zasiedzenia, które polega na uporządkowaniu sytuacji prawnej przez usunięcie długotrwałej niezgodności pomiędzy stanem posiadania a stanem prawnym. Instytucja ta służy zarówno ochronie praw osób innych, niż właściciel nieruchomości jak i zapewnieniu porządku publicznego i jego bezpieczeństwu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2002 r., II CKN 160/00, z dnia 4 października 2006 r., II CSK 119/06 i z dnia 15 kwietnia 2011 r., III CZP 7/11 - nie publ., wyrok z dnia 12 stycznia 2012 r., II CSK 258/12, niepubl., wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 maja 1999 r., SK 9/98, (...) Zbiór Urzędowy z 1999 r. Nr 4, poz. 78). Sąd Najwyższy wskazał również, iż przyznanie roszczenia o wynagrodzenie właścicielowi nieruchomości wobec posiadacza, który stał się właścicielem służebności jest sprzeczne z celem zasiedzenia, bowiem nabycie prawa uzależnione jest wyłącznie od spełnienia przesłanek ustawowych, do których nie należy zapłata wynagrodzenia (ekwiwalent) za ograniczenie prawa własności właściciela nieruchomości w zakresie służebności objętej zasiedzeniem. W konsekwencji stwierdzić należy, że właścicielowi nieruchomości, którego prawo własności zostało ograniczone wskutek nabycia przez zasiedzenie służebności odpowiadającej treścią przesyłu przez jej posiadacza, nie przysługuje roszczenie o wynagrodzenie za korzystanie ze służebności za okres po dniu zasiedzenia. (IV CNP 28/13, LEX nr 1441192, Biul. SN 2014/5/13)

Z kolei w uzasadnieniu postanowienia z dnia 15 kwietnia 2011 roku Sąd Najwyższy wskazał, iż funkcja zasiedzenia sprzeciwia się przyznaniu byłemu właścicielowi wobec posiadacza, który stał się właścicielem wszelkich roszczeń, u których podstaw leży prawo własności, do takich zaś należałyby roszczenia uzupełniające za okres poprzedzający datę zasiedzenia, w tym roszczenie o wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy. Ład, porządek prawny, stabilizacja stosunków

w zakresie odnoszącym się do własności rzeczy, czyli wszystko to, do czego zapewnienia zmierza zasiedzenie, ulegałoby ponownie zakłóceniu przez spory dotyczące, związanego z roszczeniem windykacyjnym i tym samym uzależnionego przede wszystkim od kwestii własnościowych, roszczenia o wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy w okresie poprzedzającym datę zasiedzenia. Właścicielowi nie przysługuje zatem wobec posiadacza roszczenie o wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy bez tytułu prawnego w okresie poprzedzającym dzień zasiedzenia. (III CZP 7/11, LEX nr 897712, OSP 2012/10/93, tak też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2012 r. II CSK 258/11, LEX nr 1125088, wyrok Sądu Najwyższego z 19 września 2013 r. I CSK 700/12, Lex nr 1388637)

Treść i cel instytucji zasiedzenia wyklucza zatem możliwość domagania się przez właściciela gruntu wynagrodzenia za korzystanie ze służebności gruntowej nabytej w drodze zasiedzenia przez przedsiębiorstwo przesyłowe.

Wbrew stanowisku skarżącego treść zgłoszonego przez wnioskodawcę żądania wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości przez przedsiębiorstwo przesyłowe nie odbiega w sposób istotny od treści służebności gruntowej, którą uczestnik nabył w drodze zasiedzenia. Wnioskodawca domagał się bowiem wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu polegającej na korzystaniu przez każdorazowego właściciela linii energetycznej relacji A. – P. - J. z nieruchomości obciążonej w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla eksploatacji wskazanych linii energetycznych, w tym w szczególności prawa dostępu do obciążonych nieruchomości w celu konserwacji, naprawy oraz wymiany przewodów linii energetycznej przechodzących przez nieruchomości. Postanowieniem wydanym w sprawie o sygnaturze akt II Ns 1064/11 Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa stwierdził natomiast zasiedzenie na rzecz przedsiębiorstwa energetycznego służebności gruntowej polegającej na prawie dostępu, przechodu i przejazdu w celu konserwacji, naprawy oraz wymiany istniejących słupów, przewodów i innych elementów linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 220 kV relacji A.- P.- J., a zatem służebności gruntowej odpowiadającej w swej treści służebności przesyłu. Służebność przesyłu ma umożliwić przedsiębiorcy korzystanie z nieruchomości zgodnie z przeznaczeniem urządzeń przesyłowych. Służebność nabyta przez uczestnika w drodze zasiedzenia spełnia tę samą funkcję, co determinuje zakres czynności do jakich uprawnione jest przedsiębiorstwo przesyłowe. Sąd Rejonowy stwierdził natomiast nabycie służebności gruntowej, a nie służebności przesyłu z tej przyczyny, iż służebność ta została wprowadzona do Kodeksu cywilnego z dniem 3 sierpnia 2008 r., a zatem po dacie nabycia przez przedsiębiorstwo przesyłowe służebności gruntowej odpowiadającej w swej treści służebności przesyłu.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. Przewidziane w § 2 art. 520 k.p.c. wyjątki od w/w zasady dotyczącej zwrotu kosztów w postępowaniu nieprocesowym nie mają charakteru obligatoryjnego i nawet gdyby uznać, że strony były w różnym stopniu zainteresowane wynikiem postępowania, Sąd nie jest obowiązany do odstąpienia od zasady ogólnej. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 2 lutego 2012 roku o sygn. akt II CZ 150/11 wyrażonej w art. 520 § 2 k.p.c. reguły stosunkowego rozdzielania kosztów postępowania lub obciążenia nimi jednego uczestnika nie można wyklądać jako obowiązku sądu bezwzględnego obciążenia uczestnika tymi kosztami zawsze gdy stopień zainteresowania uczestników wynikiem postępowania jest różny lub występuje sprzeczność interesów. Wskazuje na to formuła przepisu, gdzie ustawodawca posłużył się terminem "sąd może". Potrzebę odstąpienia od zasad ogólnych dotyczących kosztów oprócz przesłanek określonych w w/w przepisie, winny uzasadniać również okoliczności sprawy. (II CZ 150/11, LEX nr 1254658)

Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, iż w przedmiotowym stanie faktycznym nie zachodzą podstawy do odstąpienia od ogólnej zasady wyrażonej w powołanym przepisie. Celem uczestników postępowania było bowiem uregulowanie kwestii korzystania przez przedsiębiorstwo przesyłowe z urządzeń posadowionych na gruncie wnioskodawcy.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.